

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

RAPPORT VAN BEVINDINGEN ONDERZOEK IN HET KADER VAN VOOR- EN VROEGSCHOOLSE EDUCATIE

Stichting Ukkie Pukkie

Plaats : Ermelo
LRKP nummer : 309803883
Onderzoeksnummer : 281719
Datum onderzoek : 29 januari 2015
Datum vaststelling : 13 april 2015

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN.....	7
3	CONCLUSIE.....	11
	BIJLAGE 1 OORDELEN	12

1 INLEIDING

Op 29 januari 2015 heeft de inspectie peuterspeelzaal Ukkie Pukkie onderzocht. Het onderzoek is gedaan vanwege het signaalgestuurde toezicht van de Inspectie van het Onderwijs op de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie (vve). Vve is bedoeld voor jonge kinderen die onvoldoende zijn toegerust voor een soepele instroom in groep 3 van het basisonderwijs, waardoor ze grote kans lopen om achterop te raken.

Bij het signaalgestuurde toezicht bepaalt de inspectie op basis van signalen over mogelijke risico's in de kwaliteit van vve welke peuterspeelzalen en kinderdagverblijven met voorschoolse educatie worden bezocht. Deze signalen zijn voornamelijk afkomstig van de GGD en/of de gemeente. Ook kunnen signalen afkomstig zijn van ouders en basisscholen.

Uit het gesprek met de gemeente is gebleken dat er mogelijke risico's zijn in de kwaliteit van (gemeentelijke) vve. Daarom is peuterspeelzaal Ukkie Pukkie door de inspectie onderzocht.

Tijdens het onderzoek heeft de inspectie de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie beoordeeld met een set indicatoren, waarmee zij overeenkomstig de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT) kan beoordelen of de vve-locaties op belangrijke onderdelen vve van voldoende kwaliteit biedt. Deze indicatoren hebben betrekking op:

- De voorwaarden voor vve
- De ouders
- De kwaliteit van de educatie
 - Het vve-programma, zoals dat wordt aangeboden
 - Het pedagogisch klimaat
 - Het educatief handelen
- De ontwikkeling, zorg en begeleiding
- De kwaliteitszorg
- De doorgaande lijn tussen de voor- en vroegschool
- De resultaten van vve

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Analyse van documenten en gegevens over de locatie die de inspectie voorafgaand aan het onderzoek heeft opgevraagd.
- Vve-locatiebezoek, waarbij:
 - documenten, handelingsplannen en groepsplannen zijn bestudeerd;
 - een groepsbezoek is uitgevoerd.
 - gesprekken met de directie, ouders, pedagogisch medewerkers en de intern begeleider van de school de Goede Herder.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek gebaseerd op het Toezichtkader signaalgestuurd vve-toezicht. Dit document is te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek naar voren zijn gekomen. Bij de geconstateerde verbeterpunten is tevens een onderbouwing opgenomen. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie. Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

2 BEVINDINGEN

Uit het overzicht in bijlage 1 valt op te maken dat de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie op de meeste aspecten op orde is, te weten condities en doorgaande lijn.

Daarnaast zijn twee of meer verbeterpunten geconstateerd op de volgende aspecten: ouders, kwaliteit van de uitvoering van vve, ontwikkeling begeleiding en zorg, kwaliteitszorg en opbrengsten.

Totaalbeeld

Peuterspeelzaal Ukkie Pukkie is sinds augustus 2005 samen gegaan met de basisschool De Goede Herder. De directie van de school is tevens verantwoordelijk voor de gang van zaken op de peuterspeelzaal. Er heeft nog niet eerder een bezoek bij de peuterspeelzaal plaatsgevonden. De kwaliteit van de voorschoolse educatie bij peuterspeelzaal Ukkie Pukkie vraagt op een aantal onderdelen verbetering. Ook is een aantal onderdelen dusdanig uitgewerkt dat het een voorbeeld voor anderen is. De directie is voornemens om de aangegeven verbeterpunten, zoals het verder uitbouwen van het observatie-instrument en de inrichting van de zaal, op te pakken.

Uit het meest recente gemeentelijke vve-rapport blijkt dat de gemeente Ermelo nog niet voldoet aan alle wettelijke eisen rond vve. Dit heeft te maken met het ontbreken van afspraken over de toeleiding. Wel is er een doelgroepdefinitie geformuleerd en zijn er onder meer afspraken over het bereik, een intergraal vve-programma en de doorgaande lijn. Op gemeentelijk niveau liggen er verder mogelijkheden voor verbetering. Dit betreft: het ouderbeleid, externe zorg, de interne kwaliteitszorg van de voor- en vroegscholen en de systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau.

Toelichting

Conditie

De peuterspeelzaal is zowel in 2013 als in 2014 door de GGD bezocht. Tijdens deze bezoeken heeft de GGD echter niet het eerste domein beoordeeld. Dat is de reden waarom de inspectie deze indiactoren tijdens het onderzoek zelf heeft beoordeeld. De condities blijken grotendeels op orde te zijn.

De peuterspeelzaal heeft maximaal 14 peuters per groep met twee leidsters en één vrijwilligster. Verder doen de leidsters mee aan de vve-scholing met de leerkrachten van de basisschool. De leidsters spreken allen in voldoende mate de Nederlandse taal. Als aandachtspunt geldt dat er 9 uur en 45 minuten voorschoolse educatie aan kinderen wordt aangeboden. Ten opzichte van de norm is dat een kwartier te weinig.

Ouders

De ouders waarmee de inspectie tijdens het onderzoek heeft gesproken, gaven aan tevreden te zijn over de peuterspeelzaal. De leidsters zijn toegankelijk, betrokken en zorgen voor een prettige sfeer. De inspectie constateert echter dat er nog geen ouderbeleid is geformuleerd (indicator B1). Wel krijgen de ouders vooraf voldoende informatie. Het informeren van de ouders over de ontwikkeling van hun kinderen gebeurt voor doelgroeppeuters wanneer dat nodig is. Daar wordt een apart moment voor gecreëerd.

Het stimuleren om thuis ontwikkelingsstimulerende activiteiten te doen en participatie in vve-activiteiten zijn verbeterpunten (B4 en B5). Hoewel er wel materialen meegegeven worden die passen bij het thema, is de betrokkenheid van de ouders bij de geïnitieerde activiteiten lager dan 50%. Dit bleek zowel uit de gesprekken met de ouders als uit de gesprekken met de leidsters/directie. De inspectie verwacht dat er sprake is van gericht ouderbeleid waarin is vastgelegd op welke manier ouders worden gestimuleerd met hun kinderen te spelen en (voor) te lezen. Voorschoolse educatie heeft meer succes als ouders ook thuis de ontwikkeling van hun kind stimuleren in het verlengde van de vve-activiteiten op de peuteropvang. Ouders worden overigens wel door de leidsters gevraagd om met hun kinderen activiteiten te doen, maar daarbij is het deelname percentage lager dan 50%.

Kwaliteit van de uitvoering van vve

Op peuterspeelzaal Ukkie Pukkie wordt het integrale vve-programma Puk en Co gebruikt. Hiervoor is een jaarplanning met thema's gemaakt. Elke thema is uitgewerkt en de betreffende materialen zijn per thema in dozen geordend. In de nieuwsbrief is het thema aan de ouders meegedeeld met daarop onder andere de liedjes, activiteiten, uitstapjes en gebruikte woorden. Bij elk thema staan de doelen vermeld en het thema wordt telkens geëvalueerd. Dat is ook de reden dat indicator C1.2 is gewaardeerd als voorbeeld voor anderen. Een verbeterpunt is de differentiatie in moeilijkheidsgraad (C1.4). Dit is nog onvoldoende in de planning van de verschillende thema's terug te vinden.

Het pedagogisch klimaat op peuterspeelzaal Ukkie Pukkie is respectvol. De leidsters treden alle kinderen in gedrag en taalgebruik open tegemoet en zij creëren een positief klimaat. Daarbij hanteren de leidsters duidelijke pedagogische gedragsgrenzen en stimuleren zij de sociale vaardigheden van de kinderen. Binnen het pedagogisch klimaat constateert de inspectie één verbeterpunt te weten indicator C2.5. Momenteel is de inrichting onvoldoende aantrekkelijk, uitdagend en spel- en taal uitlokkend.

De leidsters brengen elkaar regelmatig op de hoogte, zodat het educatief handelen op elkaar is afgestemd (C3.1). Verder heeft de inspectie tijdens de observaties waargenomen dat er in voldoende mate interactie plaatsvindt tussen de leidsters en de kinderen. De leidsters stimuleren de kinderen tijdens het spelen en verrijken daarmee het spel dusdanig, dat deze indicator als voorbeeld voor anderen is beoordeeld (indicator C3.4).

Ontwikkeling, begeleiding en zorg

De structuur van zorg en begeleiding is op een aantal onderdelen in ontwikkeling. De leidsters worden daarbij ondersteund door de IB-er van basisschool De Goede Herder. Op het moment van het onderzoek gebruiken de leidsters een gedegen observatie-instrument. Dit wordt echter niet voor alle kinderen gebruikt, waardoor niet alle kinderen voldoende worden gevolgd. Dat is de reden waarom indicator D1.1 als verbeterpunt is beoordeeld. Wel is er voor de kinderen waarbij een achterstand gesignaleerd is een handelingsplan opgesteld. Deze is planmatig van opzet. Ook is er aandacht voor de taalontwikkeling. Daarnaast houden de leidsters voor elk thema een logboekje bij voor de zorgkinderen. Wat echter ontbreekt is een evaluatie om het effect van de verstrekte zorg vast te stellen. Indicator D1.3 is daarom als verbeterpunt beoordeeld.

Als ouders hulp nodig hebben bij de aanmelding van hun kind bij de externe zorginstanties, dan helpt de IB-er van de school in samenspraak met de leidsters van Ukkie Pukkie hierbij. Ook is er goed zicht op wat kinderen aan extra zorg krijgen. De locatie sluit daarbij aan bij het netwerk van de school De Goede Herder.

Kwaliteitszorg

Bij peuterspeelzaal Ukkie Pukkie sluit de kwaliteitszorg aan bij school De Goede Herder. Dat houdt in dat er een coördinator is aangewezen voor de uitvoering van de kwaliteit voor vve. Ook worden voorkomende verbeterpunten op een planmatige manier opgepakt en worden gemaakte afspraken geborgd. Van een jaarlijkse en volledige evaluatie van vve is echter nog geen sprake. Ook de

resultaten van de kinderen worden niet geëvalueerd. Dit is de reden waarom de indicatoren E2 en E3 als verbeterpunten zijn beoordeeld. De peuterspeelzaal is voornemens dit voor het komende schooljaar verder uit te werken.

Doorgaande lijn

De peuters stromen uit naar de verschillende scholen in Ermelo. Het merendeel gaat echter naar school De Goede Herder. Voor wat betreft de doorgaande lijn zijn er met de school afspraken gemaakt over de warme overdracht. Dit gebeurt voor alle doelgroep kinderen, ook voor de kinderen die naar een andere basisschool gaan. Verder overleggen de leiders regelmatig met de school over de afstemming voor het pedagogisch klimaat en educatief handelen, de wijze waarop met ouders wordt om gegaan en over de zorg. De afspraken zijn vastgelegd in notulen van gezamenlijke overleggen. Een verbeterpunt is het afstemmen van het aanbod. Zo zijn bijvoorbeeld de thema's niet op elkaar afgestemd en gebruikt de basisschool een ander programma. De doorgaande lijn in aanbod is daarmee onvoldoende aanwezig (F4). De leidsters geven aan dit verder te willen uitwerken.

Opbrengsten

Op gemeentelijk niveau zijn resultaatafspraken gemaakt. De peuterspeelzaal heeft de resultaten echter niet geanalyseerd en naar de gemeente gezonden waardoor indicator G1 als verbeterpunt is beoordeeld. Indicator G2 is niet te beoordelen omdat de gegevens niet zijn uitgewerkt.

De inspectie heeft een onderzoek gedaan naar de kwaliteit van voor- en vroegschoolse educatie op peuterspeelzaal Ukkie Pukkie naar aanleiding van onderzoek bij de gemeente. De inspectie constateert dat de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie op peuterspeelzaal Ukkie Pukkie grotendeels op orde is. Uit het onderzoek is gebleken dat de vve-locatie op die gebieden nauwelijks tekortkomingen kent.

Conditie

Aangezien de voorwaarden voorschoolse educatie (in het eerste domein) niet zijn getoetst door de GGD heeft de inspectie een signaal gegeven aan het team interbestuurlijk toezicht kinderopvang van de inspectie.

BIJLAGE 1 OORDELEN

In de onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. Staat in de kinderschoenen: verbeteringen zijn dringend nodig
Deze kwalificatie geeft aan dat er écht iets verbeterd dient te worden.
2. Enigszins ontwikkeld: verbeteringen zijn wenselijk
Deze kwalificatie geeft aan dat het wenselijk is dat iets verbeterd wordt.
3. Voldoende
4. Goed ontwikkeld: een voorbeeld voor anderen
Deze kwalificatie geeft aan dat dit aspect in orde is, en wel op een zodanige manier dat andere voor- en/of vroegscholen hiervan kunnen leren

Stichting Ukkie Pukkie

Conditities		1	2	3	4
A0.1	Er is een recent GGD-rapport beschikbaar		•		
A2	De groepsgrootte voldoet aan de maximeisen (voorschool)			•	
A3	Pedagogisch medewerker - kind ratio ("dubbele bezetting")			•	
<i>Voldoende vve-tijd</i>					
A4.1	De peuters volgen gedurende voldoende tijd (per week) een vve-programma op de voorschool			•	
<i>Kwaliteit pedagogisch medewerkers</i>					
A5.2	Alle beroepskrachten zijn toereikend gekwalificeerd (opleiding)			•	
A5.3	Alle beroepskrachten spreken voldoende Nederlands			•	
A5.4	Alle beroepskrachten zijn toereikend vve-geschoold			•	
A5.5	Er is een jaarlijks vve-opleidingsplan			•	

Ouders		1	2	3	4
B1	Gericht vve-ouderbeleid		•		
B2	Ouders zijn vooraf adequaat geïnformeerd			•	
B3	Intake			•	

Ouders		1	2	3	4
B4	Stimuleren om thuis ontwikkelingsstimulerende activiteiten te doen		•		
B5	Participatie in vve-activiteiten in de voorschool/vroegschool		•		
B6	Informereren over de ontwikkeling van hun kind			•	

Kwaliteit van de uitvoering van vve		1	2	3	4
<i>Kwaliteit van de educatie: het aangeboden programma</i>					
C1.1	Een integraal vve-programma			•	
C1.2	Werken met een doelgerichte planning				•
C1.3	Het activiteiten aanbod gericht op de taalontwikkeling is voldoende dekkend en geconcretiseerd			•	
C1.4	Het aanbod klimt op in moeilijkheidsgraad en er wordt gedifferentieerd		•		
<i>Kwaliteit van de educatie: het pedagogisch klimaat</i>					
C2.1	Het pedagogisch handelen van de pedagogisch medewerkers/leerkrachten is respectvol			•	
C2.2	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten structureren en hanteren duidelijke pedagogische gedragsgrenzen			•	
C2.3	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten stimuleren de sociale vaardigheden en de persoonlijke competenties van de kinderen			•	
C2.4	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten bevorderen de zelfstandigheid van de kinderen en tonen respect voor de autonomie van het kind			•	
C2.5	De inrichting van de ruimte is aantrekkelijk, uitdagend en spel- en taal-uitlokkend		•		
<i>Kwaliteit van de educatie: het educatief handelen</i>					
C3.1	Het educatief handelen van beide pedagogisch medewerkers/leerkrachten is goed op elkaar afgestemd			•	
C3.2	Er worden structureel effectieve en gerichte activiteiten voor de taalontwikkeling uitgevoerd			•	
C3.3	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten bevorderen de interactie met en tussen kinderen			•	
C3.4	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten stimuleren actieve betrokkenheid van de kinderen en verrijken het spelen en werken				•
C3.5	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten bevorderen de ontwikkeling van aanpakgedrag (strategieën) bij de kinderen			•	
C3.6	Het gedrag van de pedagogisch medewerkers/leerkrachten met de kinderen is responsief			•	

Kwaliteit van de uitvoering van vve		1	2	3	4
C3.7	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten stemmen de activiteiten af op verschillen in de ontwikkeling van de individuele kinderen			•	

Ontwikkeling, begeleiding en zorg		1	2	3	4
<i>Ontwikkeling, begeleiding en zorg binnen de groep</i>					
D1.1	Volgen van de brede ontwikkeling van alle kinderen		•		
D1.2	De begeleiding is planmatig voor: de hele groep, de kleine (tutor)groep en het individuele kind			•	
D1.3	De evaluatie van de aangeboden begeleiding en zorg		•		
D1.4	Specifieke aandacht voor de taalontwikkeling bij begeleiding en zorg			•	
<i>Ontwikkeling, begeleiding en zorg in de bredere zorgketen</i>					
D2.1	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten hebben een overzicht van de kinderen die zorg nodig hebben die de voor- resp. voegschool niet kan leveren, en van de aard van die zorg			•	
D2.2	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten zorgen dat kinderen aangemeld worden voor externe zorg wanneer de voor- resp. voegschool de gewenste zorg niet kan leveren			•	
D2.3	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten blijven de ontwikkeling van kinderen met extra zorg bijhouden			•	

Kwaliteitszorg binnen de voor- en de voegschool		1	2	3	4
E1	Er is vve-coördinatie op de voor- resp. voegschool			•	
E2	De voor- resp. voegschool evalueert de kwaliteit van vve regelmatig		•		
E3	De voor- resp. voegschool evalueren de resultaten van vve		•		
E4	De voor- resp. voegschool werkt planmatig aan vve-verbetermaatregelen			•	
E5	De voor- resp. voegschool borgt de kwaliteit van haar vve-educatie			•	

Doorgaande lijn		1	2	3	4
F1	Er is vve-coördinatie tussen de voor- en voegschool			•	
F2	Er is concreet beleid om zoveel mogelijk kinderen te laten doorstromen naar een voegschool			•	
F3	De voor- en voegschool zorgen voor een warme overdracht			•	
F4	Het aanbod van de voor- en voegschool is op elkaar afgestemd		•		

Doorgaande lijn		1	2	3	4
F5	Het pedagogisch klimaat en het educatief handelen van de voor- en vroegschool is op elkaar afgestemd			•	
F6	De manier om met de ouders om te gaan op de voor- en de vroegschool is op elkaar afgestemd			•	
F7	De interne begeleiding en zorg zijn op de voor- en vroegschool op elkaar afgestemd			•	

Opbrengsten van vve		1	2	3	4
G1	De resultaten worden gemeten conform de gemeentelijke afspraken		•		